

MOCIÓ PER LA SENSIBILITZACIÓ, ELIMINACIÓ I RETIRADA SEGURA DE MATERIALS D'AMIANT

Exposició de motius

L'amiant és un mineral compost de fibres amb unes propietats físiques i químiques excepcionals: és resistent al foc, durador, flexible, aïllant i pràcticament indestructible. El seu baix cost i fàcil extracció en varen propiciar l'ús massiu a la construcció i a la indústria, especialment entre els anys 60 i 2000. Un dels productes més estesos va ser el fibrociment barrejat amb amiant, conegut popularment com a *uralita*, encara avui molt present a cobertes, baixants, envans i canonades.

L'any 2002 es prohibí la comercialització de qualsevol producte amb amiant arran de l'evidència científica dels seus efectes greus per a la salut. La inhalació de fibres d'amiant pot provocar malalties com asbestosi, mesotelioma o diversos tipus de càncer, amb períodes de latència que poden oscil·lar entre 20 i 40 anys. Segons l'Organització Mundial de la Salut (OMS), l'amiant és un agent cancerigen de primer ordre i causa cada any més de 100.000 morts a escala mundial.

Tot i la seva prohibició, el material instal·lat abans del 2002 es permeté mantenir fins al final de la seva vida útil, estimada en uns 40 anys. Això significa que moltes instal·lacions que encara contenen amiant ja es troben al límit o han superat el seu període de seguretat, convertint-se en un problema urgent de salut pública i de seguretat ambiental.

La Unió Europea ha fixat objectius clars: eliminar l'amiant de tots els edificis públics abans de 2028 i del conjunt de la UE abans de 2032. A nivell estatal, la Llei 7/2022, de 8 d'abril, de residus i sòls contaminats per a una economia circular obliga els municipis a elaborar un registre d'instal·lacions amb amiant i plans per a la seva eliminació, amb termini ja exhaurit l'abril de 2023.

Un dels principals obstacles per a la retirada és el seu elevat cost, ja que exigeix empreses especialitzades i protocols de gestió de residus estrictes. Aquest fet

fa necessari establir línies d'ajut públiques que alleugin la càrrega econòmica sobre famílies, empreses i institucions.

En aquest sentit, el Govern de les Illes Balears ha impulsat recentment un cens digital d'instal·lacions amb amiant mitjançant imatges per satèl·lit i tècniques d'intel·ligència artificial que permetran identificar cobertes i altres estructures amb aquesta substància perillosa i geolocalitzar-les amb precisió. Aquest cens serà una eina fonamental per avançar cap a la seva eliminació.

Per tot l'exposat, el grup municipal de MÉS per sa Pobla proposa al Ple de l'Ajuntament l'adopció dels següents

Acords:

Primer. L'Ajuntament de sa Pobla es compromet a col·laborar activament en l'elaboració d'un cens real i exhaustiu d'instal·lacions amb amiant al municipi, en coordinació amb el "Cens digital d'instal·lacions i emplaçaments amb amiant a les Illes Balears" promogut pel Govern de les Illes Balears.

Segon. L'Ajuntament de sa Pobla insta la Conselleria d'Empresa, Ocupació i Energia i la Direcció General d'Economia Circular, Transició Energètica i Canvi Climàtic a convocar, de manera urgent, línies d'ajut específiques per a la retirada i descontaminació segura de l'amiant, tant en cobertes d'edificis i infraestructures de titularitat pública com privada.